

СЕКЦІЯ 1
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНИХ ЗАСАД ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА
ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ: НАЦІОНАЛЬНА ТА СВІТОВА
ПРАКТИКА

І.А. Юр'єва, к.е.н., доц. кафедри економічного аналізу та обліку, м. Харків, НТУ «ХП»

Т.В. Березіна, магістр, м. Харків, НТУ «ХП»

ПРОБЛЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Заробітна плата є основною формою винагороди робітників за їхню працю і забезпечує матеріальну зацікавленість в її результатах, а також дуже часто є єдиним джерелом доходу робітників. Вона також виступає одним із основних регулювальників ринку праці. Однак, аналізу і оцінці впливу заробітної плати на ринок праці й, передусім, на зайнятість в Україні не приділяється належна увага, що призводить до негативних наслідків. У зв'язку з цим питання вдосконалення оплати праці придбало особливу актуальність.

Згідно з Законом України “Про оплату праці”, заробітна плата – це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникам за виконану ними роботу.

На сьогоднішній день стан оплати праці найманих працівників в Україні є незадовільним, хоча і спостерігається деяке підвищення заробітної плати, на що існують об'єктивні та суб'єктивні причини. Це призводить до зниження продуктивності праці, руйнування трудового потенціалу, сприяє розвитку тіньових процесів і відтоку кваліфікованих молодих людей за кордон. Потрібно розробити такий механізм управління працею, який дозволив би робітникам бачити в роботі не просто засіб здобуття хліба для себе та своїх близьких, але й можливість поєднувати вміння продуктивно і

якісно працювати з відповідною матеріальною винагородою за свою працю і моральним задоволенням. Високооплачувана праця створює матеріальну зацікавленість виробничого персоналу в трудовій активності, підвищенні своєї кваліфікації та закріпленні кваліфікованих кадрів на даному підприємстві.

Також актуальною проблемою оплати праці є її диференціація, яка пов'язана з міжгалузевою й внутрішньогалузевою нерівністю в оплаті праці незалежно від професійно-кваліфікаційного рівня працівників. Цей факт призводить до підриву мотивації до праці. Для вирішення проблеми потрібно удосконалити тарифну систему та запровадити нормування праці, доцільно провести реформування системи соціальних виплат та пільг.

Також існує проблема заборгованості із заробітної плати. Її негативним наслідком можна вважати те, що вона підштовхує працівників на пошук іншої чи додаткової роботи, і вони легко погоджуються на «неформальну зайнятість». Для вирішення цієї проблеми потрібно вдосконалити контроль за діяльністю підприємств, надати необхідні повноваження контролюючим органам та інспекціям.

Звідси постає проблема регулювання оплати праці, яка загострюється внаслідок відсутності дієвого контролю з боку держави, недосконалості науково-методичного забезпечення процесу регулювання оплати праці, невиконання чинного законодавства. Результати реформування української економіки свідчать про негативні наслідки фактичного виходу держави зі сфери регулювання відносин у сфері оплати праці. В даній економічній ситуації необхідно переглянути політику регулювання оплати праці в частині посилення контролюючих функцій держави за процесом оплати праці та дотриманням вимог чинного законодавства у цій сфері.

Отже, на сьогоднішній день у нашій країні існує велика кількість невирішених питань і протиріч у сфері оплати праці. Розвиток економіки України відбувається в умовах, коли праця і заробітна плата продовжують посідати місце, не адекватне їхній ролі та значенню у функціонуванні

економіки ринкового типу. Для ефективного вдосконалення елементів оплати праці необхідним є державна підтримка та надійна законодавча база з урахуванням сучасного темпу економічного життя та інших актуальних проблем. Удосконалювання систем оплати праці, пошук нових рішень, глибоке вивчення зарубіжного досвіду, може дати нам вже в найближчому майбутньому підвищення зацікавленості працівників до високопродуктивної праці. Вирішення низки проблем в оплаті праці може стати стимулом економічного підйому країни в майбутньому.

Список літератури: 1. Закон України "Про оплату праці" від 24.03.1995 р. № 108/95 із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 23.01.07. 2. Богиня Д.П. Соціально-економічний механізм регулювання ринку праці та заробітної плати: монографія. – К.: КНЕУ, 2001. 3. Сучасні проблеми державного регулювання заробітної плати в Україні. *Сердюк І.В., Школяренко О.О.* Красноармійський індустріальний інститут. 4. Шляхи вирішення проблем оплати праці в Україні *Шевчук Л.П. Семенова, О.М.* Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ // Економічні науки. - 30 Серпень 2012.